

Oma en opa aan de iPad

SENSIRE ZET STAP IN DIGITALE TIJDPERK

Ouderen en iPads. Het lijkt een onlogische combinatie. Maar toen Tonnie Vogel, programmamanager innovatie Zorg op Afstand Sensire, haar kleinzoon met alle gemak zag omgaan met dit apparaat, wist ze wel beter. iPads kunnen met hun bedieningsgemak de buitenwereld toegankelijk maken voor ouderen. En zo geschiedde.

Door: T. Kool

Al jaren proberen instellingen in de ouderenzorg met technologie het contact met ouderen thuis te verbeteren. De ouderenzorg staat immers voor de uitdaging om de groeiende zorgvraag door de vergrijzing en het teruglopende arbeidsaanbod op te vangen. Ook Sensire probeerde het lange tijd met conventionele tv-technologie. Dat werkte maar slecht. De technologie was nog niet zo ver; de verbinding verliep bijvoorbeeld via ISDN en was traag. Ook de tijdgeest leek nog niet rijp. Sensire kwam tot de conclusie dat de technologie centraal stond bij innovatie terwijl juist het zorgproces zelf centraal moest staan. En daarvoor moet bekend zijn wat de klant wil en moeten de medewerkers de toegevoegde waarde van de technologie voor hun zorgproces zien en voelen.

Hulp van Steve

En toen kwam Steve Jobs Sensire te hulp met zijn iPad. Tonnie Vogel zag haar kleinzoon behendig dit apparaat bedienen en vroeg zich af waarom ouderen dat ook niet konden. iPads zijn veel makkelijker te bedienen dan een pc: letterlijk een druk op de knop kan de buitenwereld dichtbij brengen. Dat is precies wat veel ouderen nodig hebben. Eenzaamheid treft immers steeds meer ouderen. Een bezoek van de wijkverpleegkundige is voor hen dierbaar maar kost veel tijd. En die is er steeds minder en is steeds kostbaarder. Een beeldcontact kan daarentegen in een paar minuten al een dag van een oudere opfleuren tegen geringe kosten.

Eén druk op de tablet

Om de iPads in het zorgproces te introduceren, liet Tonnie Vogel al haar wijkverpleegkundigen

eerst wennen aan het idee en het apparaat. Na afloop van een symposium kregen ze allemaal een iPad mee naar huis om te oefenen. Zo raakten 'spelenderwijs' de wijkverpleegkundigen overtuigd van de meerwaarde voor hun klanten. Vervolgens mochten ze zelf klanten selecteren die mee gingen doen met een pilot. Dat werden er om mee te beginnen 700. Deze 75-plussers zijn aangesloten op een systeem waarmee ze met een druk op de tablet direct beeldverbinding krijgen met de wijkverpleegkundige of met een centrale voor medische begeleiding. Ook 500 mantelzorgers zijn aangesloten en kunnen laagdrempelig communiceren met hun familie.

Geruststelling

Veel deelnemers zijn laaiend enthousiast. Meer dan de helft van de gebruikers voelt zich minder eenzaam, veiliger en meer verbonden met de buitenwereld. Een mevrouw die haar pyjama niet meer uitdeed en zich niet meer verzorgde, gaat nu speciaal naar de kapper om verzorgd in beeld te verschijnen. Een andere dame kan makkelijk contact leggen met haar (klein)kinderen in het buitenland. Een COPD-patiënt die niet meer de reis kan ondernemen om naar zijn zieke zoon te gaan die al twee maanden in het ziekenhuis ligt, ziet hem nu weer elke dag via de iPad. Allemaal voorbeelden waardoor het welzijn van de klanten verbetert. Ook de geruststelling dat zorg met een druk op de knop bereikbaar is, vinden veel ouderen belangrijk. Een vrouw kan haar man, die recent een TIA heeft gehad, snel in beeld hebben voor beoordeling door de wijkverpleegkundige wanneer hij rare trekjes heeft bij zijn mond. Een slechtiende man met diabetes die vier keer per dag moet spuiten, heeft 'zijn dag weer terug', omdat hij niet meer hoeft te wachten tot iemand langskomt. Meteen als hij het wil, begeleidt een verpleegkundige in de centrale hem via zijn iPad.

Toverdoos

Sensire bespaart er veel tijd mee. Ze kan de verpleegkundigen doelgericht inzetten waar ze nodig zijn. Dat gebeurt in combinatie met allerlei andere *e-health* toepassingen. Een voorbeeld is 'Medicatiebegeleiding op afstand'. Een

medicijndoos met een rol met geneesmiddelen geeft een piepje en lichtflits wanneer het tijd is om het medicijn te nemen. Een zakje, voorgescheurd om makkelijk te openen, komt vervolgens uit deze toverdoos. Het apparaat stuurt gegevens door naar een centrale database. Daarmee kan de verpleegkundige op afstand controleren of de betreffende klant zijn medicijnen neemt.

1984?

Leidt dit allemaal naar onpersoonlijke begeleiding, vergelijkbaar met het '1984' van George Orwell? Vogel vindt beeldbellen juist heel intensief. Je bent sterk geconcentreerd op het contact. Deze ontwikkeling kan nog meer gaan betekenen. Naast zorg op afstand, kan de oudere ook gebruik maken van een digitale community met de iPad: Achterhoek Connect. Overigens, iedereen kan daar komen via www.achterhoekconnect.com. Hier kunnen ouderen

niet alleen zorg en aandacht op afstand 'bestellen' maar ook de boeken van de virtuele bibliotheek of de boodschappen bij de virtuele regiosupermarkt. Zo blijven gebieden zoals de Achterhoek leefbaar voor ouderen. Ouderen krijgen weer een blik op de buitenwereld die met het vorderen van de leeftijd vaak erg beperkt is geworden. En zo komt het virtuele verzorgingshuis in beeld. Door de huidige financiële druk op de ouderenzorg lijken veel verzorgingshuizen verloren te gaan. Het virtuele alternatief is echter onder handbereik.

Informatie over de auteur

Dr. R.B. Kool, redactielid KIZ en senior onderzoeker IQ health-care, UMC St Radboud, Nijmegen.

Voor meer informatie zie:

<http://pal4redactie.nl/magazine/digizine-sensire-veilig-en-gezond-thuis/>

E-health: grote kansen voor de langdurige zorg

EEN INTERVIEW MET ELLEN MAAT, DIRECTEUR ICT EN INNOVATIE BIJ CORDAAN

Cordaan is een grote instelling voor langdurige zorg in Amsterdam. We praten met Ellen Maat, die daar directeur is van de directie ICT en Innovatie, over de betekenis van e-health voor de organisatie.

Door: B. van der Linden

'Cordaan ziet het toepassen van e-health als strategische kans om de uitdagingen waar de organisatie voor staat te adresseren. Die gelden overigens voor veel meer zorgorganisaties. Ik noem de steeds complexere zorgvraag waarbij moet worden samengewerkt tussen meerdere organisaties in de eerste en tweede lijn. De steeds groter wordende fysieke afstand tussen cliënten en hun families. Maar ook de druk op personeel door bezuinigingen en administratieve handelingen. We zien mogelijkheden voor slimmer en makkelijker werken door de inzet van ICT. Maar alleen als die toepassingen geïntegreerd zijn in de zorgprocessen en niet als iets nieuws erbij. Door de komst van tablets die makkelijker te bedienen zijn door zorgverleners én cliënten wordt dit steeds beter mogelijk.'

Toekomstvisie

'Wij zijn begonnen met een visie neer te zetten op hoe we de toekomst zien. Wij is overigens een samenwerkingsverband tussen Cordaan en drie andere grote langdurige zorgorganisaties: Careyn, Sensire en de Omring. Samen hebben we een heel groot adherentiegebied. De samenwerking biedt kansen om goede voorbeelden van elkaar over te nemen: niet elk voor zich het wiel uitvinden. Maar het biedt ook mogelijkheden om inkoopkracht te organiseren tegenover leveranciers.

Die visie gaat uit van de bovengenoemde uitdagingen maar ook van de behoefte van cliënten aan een gevoel van veiligheid en een therapeutisch leefklimaat, zonder dat dat allemaal onder een instellingsdak plaatsvindt. *Remote monito-*